

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
ítélete**

Az ügy száma:	Kf.VI.40.325/2020/6.
A tanács tagjai:	Dr. Márton Gizella a tanács elnöke Dr. Drávecz Margit Gyöngyvér előadó bíró Dr. Nagy Szabolcs bíró
A felperes:	felperes neve (felperes címe)
A felperes képviselője:	Dr. ... ügyvéd (.... Ügyvédi Iroda;)
Az alperes:	alperes neve (....)
Az alperes képviselője:	Dr. ... kamarai jogtanácsos
Az alperesi beavatkozó:	Budapest,Társasház (...)
Az alperes beavatkozó jogi képviselője:	 Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr.; ...)
A per tárgya:	energiaügyben indult közigazgatási jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	a felperes
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 30.K.700....5/2018/66. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;
- kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint, az alperesi beavatkozónak 30.000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget;
- kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 40.000 (negyvenezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes panaszeljárás keretében meghozott határozata és annak előzménye

- [1] Az alperesi beavatkozó (a továbbiakban: beavatkozó) mint felhasználó 2012. július 23. napján rendszerhasználati tarifa módosítás iránti kérelmet terjesztett elő a felpereshez, mint elosztói engedélyeshez a társasházi külön tulajdont képező, összesen hét darab, a ..., ..., ..., ..., ..., és a ... fogyasztási hely azonosítójú felhasználási hely tekintetében a villamos energia rendszerhasználati

díjak megállapításának és alkalmazásának szabályairól szóló 64/2011. (XI. 30.) NFM rendelet (a továbbiakban: NFM rendelet) 1.§ (1) bekezdés c) pontja alapján a kedvezőbb közép/kisfeszültségű (a továbbiakban: KÖF/KIF) csatlakozás szerinti tarifába történő átsorolás jogcímén az annak megfelelő rendszerhasználati díjak felszámítását kérve.

- [2] A felperes a hét felhasználási helyre vonatkozó műszaki felülvizsgálat alapján - melyről mérőhelyi munkalapok készültek -, megállapította, és erről a beavatkozót írásban tájékoztatta, hogy az igénynek a bejelentéskor hatályos NFM rendelet 1. § (1) bekezdés c) pontjában rögzített feltételek nem teljesülnek: „hat fogyasztási helyen a csatlakozási pont az áramszolgáltatói tulajdonú fogyasztásmérő elmenő kapcsai”, ezért a beavatkozó nem jogosult a KÖF/KIF tarifával történő költségelszámolásra.
- [3] A beavatkozó a tájékoztatásban foglalt elutasítást nem fogadta el, 2012. november 28. napján elektronikus levelében az alperesnél panaszeljárást kezdeményezett a felperessel szemben a KÖF/KIF csatlakozás és az ahhoz tartozó tarifába történő átsorolás jogcímén lefolytatott eljárások és intézkedések jogszerűségének felülvizsgálata iránt. Az alperes a panaszeljárás keretében teljes körű nyilatkozattételre hívta fel a felperesi engedélyest.
- [4] A felperes nyilatkozata szerint az általa végzett teljes körű műszaki felülvizsgálatra figyelemmel a felhasználási helyek nem jogosultak a KÖF/KIF csatlakozással történő rendszerhasználati tarifa igénybevételére, mert a megállapított csatlakozási pontok, a tulajdoni határ az áramszolgáltatói tulajdonú fogyasztásmérő elmenő kapcsai, azaz a fogyasztási helyek csatlakozási pontjai - mind a hét esetben - a felperes tulajdonában lévő transzformátor, áramkörkapcsoló és csatlakozóvezetékek után, vagy az elosztó berendezés után van. Ilyen csatlakozási mód esetében a felhasználónak nincs lehetősége a kedvezőbb KÖF/KIF tarifa igénybevételére. A felperes megküldte az alperesnek a levélváltásait, a fogyasztási helyeken végzett műszaki felülvizsgálatok mérőhelyi munkalapjait és az irattárában fellelt szerződéseket. Kiegészítő nyilatkozatában tájékoztatta az alperest arról, hogy egyéb irattal nem rendelkezik, a hozzá tervjövahagyás céljából beérkezett dokumentációkat visszaküldi, illetve saját eszközeivel kapcsolatban az 1998-ban keletkezett beruházási dokumentációk 10 éves irattárolási ideje letelt.
- [5] Az alperes a 2015. április 30. napján kelt számú határozatával a beavatkozó panaszának mind a hét fogyasztási hely tekintetében helyt adott, és kötelezte a felperest, hogy a beavatkozó részére 15 napon belül készítse el az elévülési idő figyelembevételével az adott időszakra vonatkozóan 2014. december 31-ig bezárólag a korrekciós számlákat a KÖF/KIF tarifának megfelelően, és a megtett intézkedésről az alperesi hatóságot, valamint a beavatkozót egyidejűleg írásban értesítse.
- [6] Döntése indoklásában kitért arra, hogy az alkalmazandó szabályozási és jogszabályi környezetet a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: VET) 60.§ (3) bekezdésében meghatározott, a hálózathasználati szerződésből eredő igények két éves elévülési idejére tekintettel határozta meg, így jelentőséget tulajdonított az igény előterjesztésekor hatályos NFM rendeletnek, az azt megelőzően hatályos, a villamos energia rendszerhasználati díjakról szóló 119/2007. (XII. 29.) GKM rendeletnek (a továbbiakban: GKM rendelet), és a kisfeszültségű, közcélú elosztóhálózatra csatlakoztatás tekintetében releváns MSZ 447:2009 szabvány előírásainak.
- [7] Megállapította, hogy a felperes a VET 3. § 5., 6. és 49. pontjában rögzített fogalom-meghatározások figyelmen kívül hagyásával a jogszabályoknak ellentmondó nyilatkozatot tett, amikor azt állította, hogy a csatlakozási pont nem felel meg a szolgáltatási és a tulajdonhatárnak. Azt is helytelenül állította, hogy amennyiben az összekötő berendezésre köti a fogyasztásmérőt, akkor a csatlakozási pont a mérő elmenő kapcsai, a mérő előtti vezetékhálózat pedig nem a tulajdona. Mindazonáltal, ha a felperes a csatlakozási pontot a mérő elmenő pontjaiban határozza meg, ez azt jelenti, hogy a csatlakozási pont előtti összes villamosberendezés a felperes tulajdona, neki kell karbantartani, üzemeltetni és az elosztó hálózat részének tekinteni.

- [8] Az alperes a rendelkezésére álló műszaki felülvizsgálati lapokból rögzítette, hogy a mérőket a ... transzformátorállomásból látják el a ...-os elosztójából. A felperes maga nyilatkozta, hogy ezek a kábelek nem az ő tulajdonában lévő összekötő berendezés részei, tehát az összekötő berendezés a VET 3. § 49. pontja szerint a csatlakozási pont után van, amely nem a felperes tulajdona. A beavatkozó által megadott mérési helyek megfelelnek a GKM rendelet 1. § (1) bekezdés d) pont és az NFM rendelet 1. § (1) bekezdés c) pont szerinti követelménynek, és a kiefeszültségű, közcélú elosztóhálózatra csatlakoztatás tekintetében a releváns MSZ 447:2009 szabvány 1.3. pontjának, amely ebből a szempontból figyelmen kívül hagyja a fogyasztásmérő berendezést és tartozékait. Rámutatott, hogy a KÖF/KIF csatlakozás az a csatlakozás, ahol a csatlakozási pont „a kapcsokról közvetlenül ellátott kiefeszültségű kapcsoló- vagy elosztó berendezésben található”, a rendelkezésére álló iratok alapján valamennyi csatlakozási pont e követelménynek megfelel. Ezen előírásban nem szerepel teljesítményhatár a jogosultságra, ebből a szempontból korlátozást csak a 2013. november 1-jétől hatályos 4/2013. (X. 16.) MEKH rendelet (a továbbiakban: MEKH rendelet) 1. § (1) bekezdés 3/c) pontja tartalmaz, azonban ez a rendelet 2014. december 31-ig ad lehetőséget a korlátozásoknak meg nem felelő csatlakozások esetében a KÖF/KIF tarifa alkalmazására. Rögzítette, hogy a VET egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 46. § (1) bekezdés d) pontja és az érintett időszakban hatályos Elosztói Szabályzat (a továbbiakban: ESZ) 7.1.1.3.2. szerint a mért és méretlen kiefeszültségű magánvezeték, összekötő berendezés, csatlakozó berendezés felhasználó általi létesítése esetén is alkalmazni kell az MSZ 447:2009 számú szabvány előírásait.

A kereset és az érdemi ellenkérelem

- [9] A felperes a 2015. május 19. napján közölt alperesi határozat bírósági felülvizsgálata iránt a perindítási határidőben keresetet terjesztett elő, amelyben elsődlegesen a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 121. § (1) bekezdés b) pontja alapján hatásköri kifogás folytán annak megsemmisítését kérte. Előadta, hogy az alperes a VET 57. §-ban és 159. §-ban rögzített hatáskörét túllépve írta elő egy általa meghatározott fogyasztási időszak figyelembevételével a számlahelyesbítés elkészítését. Az alperesnek a panasz kivizsgálására fennálló eljárási lehetősége nem jelenti egyúttal azt, hogy a felek rendszerhasználati jogviszonyába beavatkozhat. A határozati kötelezésre az alperesnek a VET 57. § (4) bekezdésében foglaltak alapján nem volt hatásköre.
- [10] Másodlagosan - arra az esetre, ha hatásköri kifogásának a bíróság nem adna helyt -, a felperes az alperes határozatának a megváltoztatását és a panasz elutasítását kérte. Másodlagos kereseti érvelése szerint az alperes döntése megalapozatlan, mert téves jogalkalmazás útján született, azon oknál fogva, hogy a KÖF/KIF tarifa alkalmazása iránti igény előterjesztésekor a GKM rendelet előírása már nem volt hatályos, és a panasz benyújtásakor a MEKH rendelet rendelkezése még nem volt hatályos. Úgy vélte, hogy a határozat műszaki szempontból is téves, mert a társasházi csatlakozási pont után helyezkedik el az a vezetékhálózat, amelyre az egyes KÖF/KIF tarifa iránti igénnyel érintett felhasználási helyek csatlakoznak, amely vezetékhálózat a társasházi közös tulajdon részét képezi. Ezért az MSZ 447:2009 számú szabványtól részben eltérő jogszabályi meghatározásokat, így a VET 3. § 5. és 18. pontját, valamint a tulajdoni viszonyt az alperes nem vette figyelembe, az egyes definíciókat tévesen alkalmazta. A felperes véleménye szerint egyik felhasználói hely csatlakozási pontja sem a transzformátor kapcsain, és nem is a transzformátor kapcsairól közvetlenül ellátott kiefeszültségű kapcsoló- vagy elosztó berendezésen található, és egyik felhasználási hely csatlakozása sincs technikai okból a KÖF/KIF transzformátorállomás közvetlen közelében lévő fogyasztásmérő szekrényben.
- [11] Harmadlagosan - arra az esetre, ha a bíróság az elsődleges és másodlagos kereseti kérelme teljesítésére nem látna módot -, a felperes az alperes határozatának hatályon kívül helyezését és az

alperes új eljárásra, és új határozat hozatalára kötelezését kérte a tényállás tisztázatlansága okából, mivel érvelése szerint az alperes a csatlakozás megfelelőségéhez, ezen belül a hálózati veszteség figyelembevételével a tényleges távolság rögzítéséhez kellő műszaki szakértelemmel nem rendelkezett. Márpedig a Ket. 50. §-a szerint a tényállás, így a műszaki kérdések tisztázása az alperes jogszabályi kötelezettsége, függetlenül attól, hogy a felek mennyi adatot, iratot bocsátottak rendelkezésére.

- [12] Az alperes az ellenkérelmében a határozatában foglaltakat fenntartva a kereset teljes elutasítását kérte. Az elsődleges kereseti kérelem kapcsán a VET 57. § (5) bekezdéséből fakadó hatásköre fennállására utalt, a másodlagos kereseti kérelem tekintetében azzal érvelt, hogy a felperes nem egyértelmű nyilatkozatai okán (csatlakozási pont) a rendelkezésre álló adatokat és a felperes által csatolt kisfogyasztói mérőhelyi munkalapokat vette figyelembe. Ugyanakkor a felperesnek a VET 3. § 18. pontjára történő hivatkozása téves a 49. pontban foglalt fogalom (összekötő berendezés) alapján. A harmadlagos kereseti kérelemmel összefüggésben előadta, hogy kizárólag a panasz keretei között kell a rendelkezésre álló bizonyítékokat értékelnie, bizonyítást nem kell lefolytatnia.

Az alapeljárásban kirendelt első igazságügyi szakértő véleménye

- [13] A felperes bizonyítási indítványa alapján a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (a továbbiakban: az alapper bírósága) igazságügyi szakértői bizonyítást rendelt el és a 2016. november 17. napján kelt 23.K.32.417/2015/17. számú végzésével (a továbbiakban: D. A.) épületvillamossági és villamosművek igazságügyi szakértőt rendelte ki az egyes felhasználási helyek csatlakozási pontja és a felperesi tulajdonú transzformátorokkal való kapcsolata, továbbá a hálózati veszteség tisztázására.
- [14] D. A. igazságügyi szakértő a kisfeszültségű, közcélú elosztóhálózatra csatlakozást az MSZ 447:2009 szabvány 1.3. pontja alapján vizsgálta, megállapította, hogy a szabvány a csatlakozási pontot a villamosmű és az összekötő berendezés közötti határpontnak tekinti, tehát ebből a szempontból figyelmen kívül hagyja a fogyasztásmérő berendezést és tartozékait (pl. időprogramkapcsoló). Erre tekintettel a társasház villamos csatlakozási pontja az ... kVA-os transzformátorhelyiség hátoldalán található kapcsoló- és főbiztosító helyiségben elhelyezett mezőstáblák mezőrésszében helyezkedik el, amelyen az áramszolgáltató három fázisra vonatkozó áramkorlátozó biztosítékai (NKI késes biztosítékai) található. A szekrényt az áramszolgáltató zárópecséttel látta el. Az NKI késes biztosítékaitól elmenő kábelek a társasház közös tulajdonában vannak, egészen az egyes lakások villamos fogyasztásmérőinek szekunder csatlakozási pontjáig, függetlenül attól, hogy eddig méretlen villamos hálózat jön. Továbbá D. A. szakértő rögzítette, hogy a ... [helyesen ...] út és számú épület csatlakozási pontja a ... [helyesen ...] út ...-es épület mélygarázsában található, az épület méretlen vezetékei innen indulnak a lakások fogyasztásmérőjéig, mely vezetékek szintén a társasház közös tulajdonát képezik. Megállapította, hogy a csatlakozási pontok, az ott lévő NKI biztosíték betétek primer oldalai az áramszolgáltatói oldalhoz (az áramszolgáltatói transzformátorhoz) tartoznak, az NKI betétek elmenő oldalai, az onnan elmenő vezetékek, kábelek, már a társasház tulajdonát képezik. Rögzítette továbbá, hogy hálózati veszteség lép fel a ... út számú épületnél mintegy 2 méteres szakaszon, valamint a ... út számú épület csatlakozási pontjáig mintegy 60 méteres szakaszon. A többi a társasházat terheli.
- [15] Az alperes a szakvéleményt elfogadta, a felperes a szakvéleményt - hiányosnak és ellentmondásosnak értékelve - nem fogadta el, utalva arra is, hogy az csak két fogyasztási helyre tért ki, ezért újabb szakértő kirendelését indítványozta.

Az alapeljárásban hozott bírósági ítélet és a másodfokú bíróság végzése

- [16] Az alapeljárásban a bíróság D. A. szakértő magyarázata és meghallgatása alapján a szakvéleményt elfogadva a 2017. július 6. napján kelt 23.K.32.417/2015/41. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2018. március 14. napján kelt és jogerős 1.Kf.650.068/2017/5. számú végzésével az ügy érdemére kiható lényeges eljárási jogszabálysértés, a felhasználó perbeli beavatkozásáról történő személyes tájékoztatásának elmaradása okán az ítéletet hatályon kívül helyezte és az eljáró bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.
- [17] Az alapperben eljáró bíróság a 2018. június 15. napján kelt és június 26. napján jogerőre emelkedett, a megismételt eljárásban meghozott 23.K.31.882/62018/2. sorszámú végzésével a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (3) bekezdés d) pontja és a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 129. § (1) bekezdése alapján elrendelte a keresetlevél áttételét a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszékhez (a továbbiakban: elsőfokú bíróság).

Az elsőfokú bíróság megismételt eljárásában kirendelt második szakértő véleménye

- [18] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban a felperes bizonyítási indítványa alapján újabb szakértői bizonyítást rendelt el és ... (a továbbiakban: Á. Z.) épületvillamossági igazságügyi szakértőt rendelte ki az egyes felhasználási helyek csatlakozási pontja és a felperesi tulajdonú transzformátorokkal való kapcsolata, továbbá a hálózati veszteség tisztázására.
- [19] Á. Z. szakértő a szakvéleményében megállapította, hogy a csatlakozási pontok vagy a felperesi áramszolgáltató transzformátorának kisméretű oldalára felfűzött védelmi rendszerek után helyezkednek el, vagy a társasház tulajdonában álló csatlakozóvezeték végére rákötött, a felperesi áramszolgáltató tulajdonát képező fogyasztásmérő berendezés ún. elmenő kapcsain vannak, ott, ahol már a fogyasztók egyedi villamosenergia vételezése történik. Rögzítette, hogy a csatlakozási pontoknak egy fogyasztási hely kivételével nincs közvetlen kapcsolata a felperesi/áramszolgáltatói tulajdonú transzformátorral. A helyszíni szemlék alapján állította, hogy a csatlakozási pontok egyértelműen a tulajdoni határokon lévő felhasználói berendezéshez csatlakoznak, továbbá rögzítette, hogy a mintegy 60 méter hosszúságú, a társasház tulajdonát képező kábelben feszültségvesztés miatt hálózati veszteség lép fel. A felhasználási helyek vonatkozásában a társasház tulajdonát képező kábelek esetében becsülten mintegy 60 méter a felhasználási pont(ok) és a transzformátor állomás közötti távolság mértéke. A helyszíni szemlék alapján Á. Z. szakértő egyértelműen kijelentette, hogy minden egyes perbeli felhasználási hely esetében a megvalósult kialakítás ugyanakkor szokásos kisméretű csatlakozásnak minősül.
- [20] A felperes Á. Z. igazságügyi szakértő szakvéleményét elfogadta, úgy vélte, hogy az NFM rendelet 1. § (1) bekezdés c) pontja szerinti csatlakozás feltételei e szakvéleménnyel igazoltan nem teljesültek.
- [21] Az alperes a szakvéleményt nem fogadta el, kiemelte, hogy a MEKH rendelet 1. § (1) bekezdés 3/b) pontja szerinti követelmény alapján a csatlakozási pont akkor tekinthető KÖF/KIF csatlakozási pontnak, ha a transzformátorról megáramló elosztóban van. Álláspontja szerint egy társasháznak a közcélú hálózatról csak egy csatlakozási pontja lehet, ez a tulajdonképpeni tulajdoni határ. A beavatkozási Társasházi Alapító Okirat alapján a hivatkozott ... kV-os vezeték a társasház tulajdonában van, mely tény nem egyezik meg a szakértő által megállapítottakkal, mivel a szakvélemény 7. oldalán a következő megállapítás található: „A transzformátor és a kisméretű kapcsolótábla, valamint az arra továbbmenően felfűzött kisméretű vezetékek a felperesi áramszolgáltató tulajdonát képezik.” Ez a szakértői megállapítás - álláspontja szerint - ellentmond a felperes korábbi nyilatkozatának is. Mivel a társasházon belül nincs közcélú vezeték, így a felhasználói csatlakozási pontok vizsgálata nem bír jelentőséggel, csak a társasház és a felperes közötti csatlakozási pont elhelyezkedése releváns.

- [22] A beavatkozó a perbelépésének engedélyezését követően tett nyilatkozatában a perben beszerzett második szakvéleményt nem fogadta el. Az alperes pernyertességét támogatva hangsúlyozta, hogy a szakvélemény téves megállapításokat tartalmaz, a Társasházi Alapító Okirat pontja szerint a ... kV-os vezeték a társasház tulajdonát képezi, és csak a transzformátor és a kisfeszültségű kapcsolótábla képezi a felperes tulajdonát. A transzformátort a főbiztosító helyiséggel összekötő kisfeszültségű vezetékek szintén a társasház tulajdonát képezik, miként az NKI késes biztosíték sem a felperesi áramszolgáltató tulajdona. Rögzítette, hogy a szakvélemény 8. oldal közepén tett megállapítás is hibás, mert a csatlakozási pont vagy a társasház tulajdonában álló NKI késes biztosítékok, vagy az NKI késes biztosíték bejövő kábele; az innen elmenő kábelek valóban a társasház osztatlan közös tulajdonában állnak, de ez a jogvita szempontjából nem releváns. Megítélése szerint a szakértőnek áramutas rajzot kellett volna készítenie, amelyből a csatlakozási és tulajdoni határok egyértelműen megállapíthatók lennének. Álláspontja szerint a felperes által vitatott határozatában az alperes helyesen állapította meg a csatlakozási pont elhelyezkedését és ezen megállapítása alapján a KÖF/KIF tarifa alkalmazhatósága tekintetében jogszerű döntést hozott.
- [23] A 2019. június 20. napján megtartott tárgyaláson meghallgatott Á. Z. igazságügyi szakértő a szakvéleményét fenntartotta és azon álláspontját is, hogy a transzformátor és az ehhez kapcsolódó NKI kisfeszültségű késes biztosítékok is az áramszolgáltató tulajdonát kell, hogy képezzék annak okán, hogy az áramszolgáltatónak zárlat- és túlfeszültség elleni védelem tekintetében kell biztosítania a felhasználók felé a megfelelő villamosenergia-ellátást.

Az elsőfokú bíróság ítélete

- [24] Az elsőfokú bíróság a 2020. szeptember 15. napján kelt 30.K.700....5/2018/66. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.
- [25] Az elsőfokú bíróság az igény előterjesztésekor hatályos és alkalmazandó VET 3. § 5., 18. és 49. pontja, az MSZ 447:2009 szabvány 1.3. pontja, az NFM rendelet 1. § (1) bekezdés c) pontja, az ESZ 7.1.1.3.2. pontja, a VET 57. § (4) és (5) bekezdése, a VET 60. § (3) bekezdésére tekintettel alkalmazandó GKM rendelet 8. § (2) bekezdése figyelembevételével először a felperes elsődleges kereseti kérelmét vizsgálta. Megállapította, hogy a VET 57. § (5) bekezdése kibővíti a (4) bekezdésben tételesen meghatározott jogkövetkezmények körét, mert azt mondja ki, hogy az abban rögzített jogkövetkezményeket is alkalmazhatja, ekként pedig a felhasználó részére járó visszatérítés előírásának a hatásköre is biztosított az alperes számára. Azon kötelezettség pedig, hogy a KÖF/KIF tarifának megfelelő korrekciós számlákat a felperes az elévülési időn belül készítse el, a visszatérítés teljesítésének konkrét módját írja elő, jogszabálysértőnek nem minősül.
- [26] A bíróság nem osztotta a felperes harmadlagos kereseti kérelmében megfogalmazott műszaki megalapozatlanságra való hivatkozást sem. Kifejtette, hogy az alperes a csatlakozás megfelelőségének megítéléséhez, ezen belül a hálózati veszteség figyelembevételével a tényleges távolság rögzítéséhez kellő szakértelemmel rendelkezett a panaszt elbíráló munkatársai útján. Az elsőfokú bíróság egyfelől rámutatott arra, hogy a következőes bírósági gyakorlat alapján az alperesnek az előzményi eljárásban lefolytatott bizonyítást és a rendelkezésére álló dokumentumokat kell értékelnie, a felek helyett bizonyítási eljárást lefolytatnia nem kell, másfelől a panasz eljárás során szakértő bevonására az alperesnek lehetősége nincs.
- [27] A KÖF/KIF tarifára való jogosultság téves megállapítására vonatkozó másodlagos kereseti kérelem kapcsán mindenekelőtt arra mutatott rá, hogy a felperes a keresetében arra hivatkozott, hogy a csatlakozási pont után helyezkedik el az a vezetékrendszer, amelyre a KÖF/KIF tarifa iránti igénnyel érintett felhasználási helyek csatlakoznak, mely vezetékrendszer a társasház közös tulajdonát képezi, és a VET 3. § 18. pontja szerinti felhasználói berendezésnek minősül. E hivatkozás műszaki vizsgálatára vonatkozóan a felperes bizonyítási indítványának megfelelően a perben két igazságügyi szakértő került kirendelésre.

- [28] A szakvélemények rPp. 206. § (1) bekezdése szerinti értékelése kapcsán rögzítette, hogy míg D. A. szakértő a csatlakozási pont helyét akként határozta meg, hogy az a transzformátor állomás elosztójában van, a társasházig vezető kábelek pedig a társasház tulajdonát képezik, addig Á. Z. szakértő szerint vagy a felperes transzformátorának kifestültségű oldalára felfűzött védelmi rendszerek után, vagy a beavatkozó tulajdonában álló csatlakozóvezeték végén, a felperes tulajdonát képező fogyasztásmérő berendezés elmenő kapcsain helyezkednek el. Kiemelte, hogy az alperes és D. A. szakértő a csatlakozási pontot - műszaki értelemben - egyezően határozták meg, miszerint az az elosztó berendezésben található. Megjegyezte ugyanakkor, hogy bár D. A. szakértő a csatlakozási pontot tévesen az NFM rendelet 1. § (1) bekezdés b) pontja szerint minősítette, de a csatlakozási pont műszaki leírása az NFM rendelet 1. § (1) bekezdés c) pontjának felel meg, KÖF/KIF csatlakozásnak minősíthető, ha a csatlakozási pont a transzformátortól megtáplált elosztóban van. Következésképpen D. A. szakértő a felperes álláspontját nem támasztotta alá a csatlakozási pontot illetően.
- [29] A bíróság Á. Z. szakértő szakvéleményével kapcsolatban ugyanakkor több ellentmondásra mutatott rá, mert először a szakértő azt állította, hogy a csatlakozási pont az egyes lakossági fogyasztásmérőknél van, majd tévedésnek nevezte a mérőkre vonatkozó nyilatkozatát, végül alperesi kérdésre válaszolva azt adta elő, hogy minden egyes fogyasztásmérő csatlakozási pont. Az elsőfokú bíróság úgy vélte, hogy a csatlakozási pont tekintetében Á. Z. szakvéleménye nem volt egyértelmű, az MSZ szabványt figyelmen kívül hagyta, tulajdonjogi állításai tényekkel nem voltak igazolhatóak, melyek alapján összességében a bíróság Á. Z. szakvéleményét nem tudta elfogadni. Mindemellett lényeges tényként kiemelte, hogy a beavatkozó Társasházi Alapító Okirata pontjában foglaltak alapján a társasház tulajdonában áll a ... kV-os fővezeték. A felperes pedig a 2012. december 10-én kelt levelében rögzítette, hogy a kábelhálózat nem közcélú, és arra csak az alperesi beavatkozó írásos engedélyével kapcsolhat új fogyasztót. Megállapította, hogy mivel a beavatkozó társasházon belül nincs közcélú vezeték, így a csatlakozási pont tekintetében nincs jelentősége annak, hogy az egyes fogyasztásmérők hol helyezkednek el, ugyanis azok a társasházi tulajdonú kábelben kerültek elhelyezésre. Ebből következően rögzítette, hogy az NKI késes biztosítók bemenő kábelei nem állhatnak a felperes tulajdonában, ugyanis a berendezések az alperesi beavatkozó tulajdonú kábelre kerültek felfűzésre. Ekként a csatlakozási pont - a VET fogalmai szerinti csatlakozó berendezésnek minősülő - transzformátorról megtáplált elosztó, amely KÖF/KIF csatlakozási pontnak tekinthető.
- [30] Azon felperesi kifogásra, hogy a beavatkozó igény előterjesztésekor már nem hatályos GKM rendelet előírásaira, illetve a panasz benyújtásakor még nem hatályos MEKH rendelet rendelkezéseire alapítva hozott az alperes döntést, rámutatott, hogy a beavatkozó az igényét 2012. július 23-án nyújtotta be a felpereshez, ezért az alperesnek a két éves elévülési időszakot figyelembe véve egyrészt a 2010. július 23-ig terjedő időszakot kellett vizsgálnia abban a tekintetben, hogy az ezen időszakban hatályos GKM rendeletnek megfelelnek-e a csatlakozási pontok, másrészt, mivel az NFM rendelet 2012. január 1-jével lépett életbe, ezért vizsgálni kellett az NFM rendeletben meghatározott követelményeket is azzal, hogy a MEKH rendelet viszont 2014. december 31-ig adott lehetőséget a korlátozásoknak meg nem felelő csatlakozások esetében a KÖF/KIF tarifa alkalmazására. Összességében az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az ügy érdemére is kiható súlyos eljárási jogszabálysértést a felperes nem igazolt, az alperes a tényállás felderítése körében valamennyi elé tárt bizonyítékot egyenként és összességében értékelt, a csatlakozási hely elhelyezkedésére vonatkozó álláspontját a perben a felperes alátámasztani nem tudta.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

- [31] A felperes jogi képviselője útján, elektronikusan, a 2020. november 4. napján, a közölt ítélettel szemben törvényes határidőben fellebbezést terjesztett elő, amelyben elsődlegesen az ítélet

megváltoztatását és a keresetnek helyt adó határozat hozatalával az alperes határozatát megváltoztatva a panasz teljes egészében történő elutasítását, másodlagosan - amennyiben elsődleges fellebbezési kérelmét a Kúria nem találná megalapozottnak -, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését kérte. Harmadlagosan - amennyiben elsődleges kérelmén túl a másodlagos kérelmét sem tartaná a Kúria megalapozottnak -, az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az alperes kifogásolt határozatának a Ket. 121. § (1) bekezdés b) pontja alapján a megsemmisítését kérte.

[32] Elsődleges fellebbezési kérelmében kifejtett érvelése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást részben pontatlanul állapította meg és a megállapított tényállásból téves jogi következtetéseket vont le, igazságügyi szakértői kompetenciába sorolt szakkérdésekben foglalt állást, továbbá az ügyre irányadó jogszabályokat az alpereshez hasonlóan tévesen alkalmazta. Egyrészt teljes mértékben figyelmen kívül hagyta, hogy az alapperben kirendelt D. A. szakértő szakvéleménye ellentmondásossága miatt került sor a megismételt eljárásban Á. Z. szakértő kirendelésére, másrészt jogsértően, jogszabálynak nem minősülő, de jogszabállyal ellentétes szabvány szűkítő értelmezését vette alapul a csatlakozási pontok vizsgálata kapcsán. Amíg D. A. igazságügyi szakértő az alapszakértői véleményében a perbeli hét felhasználási helyből csupán két felhasználási helyet azonosított annak ellenére, hogy az alperesi határozat is hét felhasználási helyet érintett, addig Á. Z. igazságügyi szakértő mind a hét érintett felhasználási helyet tételesen megvizsgálta, és a szakvéleményében foglaltak alapján megállapítható volt, hogy a per tárgyát képező csatlakozási pontok egyike tekintetében sem állnak fenn az ún. KÖF/KIF tarifára való jogosultsághoz szükséges NFM rendelet 1. § (1) bekezdés c) pontjában rögzített műszaki feltételek.

[33] A felperes úgy vélte, hogy a törvényszék tévesen, az alperesi hatósággal egyetértve állapította meg, hogy a perben csak egy csatlakozási pont lehetséges, és a felhasználói csatlakozási pontok vizsgálata nem releváns. A törvényszék érvelésével szemben Á. Z. szakértő a meghallgatása során a szakvéleményében foglaltakat fenntartotta, bírói, illetve az alperesi kérdésekre adott válaszai egzaktak, világosak, a szakértői véleménnyel összhangban állóak, a szakértő nyilatkozata nem minősül sem hiányosnak, sem homályosnak, és önellentmondó volta sem állapítható meg. A törvényszék azon az alapon mellőzte Á. Z. szakértő véleményét, hogy az MSZ szabványt figyelmen kívül hagyta. Ugyanakkor a szakértő nem figyelmen kívül hagyta a szabványban foglaltakat, hanem azokat a VET rendelkezéseivel együtt értelmezve alakította ki az álláspontját. Az alperes peranyagban visszatérő téves érvelése ugyanis, hogy a társasháznak csak egy darab csatlakozási pontja lehet és a felhasználói csatlakozási pontok vizsgálata nem bír jelentőséggel. Az MSZ 447:2009 szabvány maga is utal arra az 1.3. pontjában arra, hogy a csatlakozási pontot a jogszabályi definícióhoz képest szűkítve értelmezi, azt a villamosmű és összekötő berendezés közötti határpontnak tekinti, tehát ebből a szempontból figyelmen kívül hagyja a fogyasztásmérő berendezést és tartozékait. A szűkítő értelmezés a VET 3. § 5., 6. és 18. pontjaiba ütközik, mert a csatlakozási pont VET szerinti definíciója többféle meghatározást foglal magában, az nem szűkíthető le kizárólag az összekötő berendezés és a villamosmű közötti egy határpontra. Ezt támasztja alá, hogy a VET 3. § 16. pontja szerint felhasználási hely egy vagy több csatlakozási ponton keresztül ellátott összefüggő terület, ahol a felhasználó a villamos energiát felhasználja. Minden egyes felhasználási helyre külön-külön kell a felperesnek hálózathasználati szerződést kötnie. Egyazon csatlakozási pont nem lehet hét felhasználási hely csatlakozási pontja, ez fogalmi képtelenség és a VET felhasználási hely definíciójával is ellentétes. Kiemelte, hogy a Vhr. 2. számú mellékletét képező villamos hálózati csatlakozási és hálózathasználati szabályzat (a továbbiakban: VHSZ) 2.4. pontja szerint a hálózat használatára vonatkozó rendszerhasználói igénybejelentést csatlakozási pontonként kell előterjeszteni és abban többek között meghatározni az igényelt rendelkezésre álló teljesítményt. A perbeli ügyben nem vitásan hét felhasználási helynek a villamos csatlakozása a vizsgálat tárgya, amelyhez külön fogyasztási hely azonosító, mérési pont azonosító, valamint külön-külön fogyasztásmérő berendezések tartoznak. A VET 3. § 6. pontjának

definíciójából következően a fogyasztásmérő berendezés a csatlakozó berendezés tartozéka, azaz az elosztó hálózat részét képező vezetékrendszerhez tartozik, azzal jogi egységet képez, osztja annak jogi sorsát is. Ebből következően téves, a VET és a VHSZ rendelkezéseibe ütköző az alperes és az ítélet azon indokolása, hogy a társasház esetében csak egy csatlakozási pont lehetséges. Ahány felhasználási hely, annyi csatlakozási pont van, hiszen a felhasználási helyen az elosztói engedélyes meghatározott teljesítményszintű villamos energia rendelkezésre bocsátására, szállítására köteles, melynek mennyiségét a fogyasztásmérő berendezéssel méri és ellenértékét számolja el.

- [34] Mindazonáltal a felperes úgy vélte, hogy D. A. szakértő volt az, aki önellentmondó, hiányos szakértői véleményt terjesztett elő a rendelkezésre álló műszaki tényekkel is ellentétesen. Ebből az okból vált szükségessé a megismételt eljárásban új szakértő kirendelése. Kiemelte, hogy D. A. szakértő szakvéleményében a perbeli hét felhasználási helyből két felhasználási helyet azonosított, a ... és ... fogyasztási hely azonosító számú felhasználási helyeket és rámutatott arra, hogy a ... utca számú társasház csatlakozási pontja a szakvéleményhez csatolt 4., 5. számú fényképeken látható, az ... kVA-es transzformátor helyiség hátoldalán található kapcsoló- és főbiztosító helyiségben elhelyezett mezős tábla a képen nyíllal jelzett mező részében helyezkedik el, amelyben a felperes három fázisra vonatkozó áramkorlátozó biztosítékai (NKI késes biztosítékai) vannak. A ... út 65-.... épület csatlakozási pontját pedig a ... út épület mélygarázsában rögzítette, a számú fényképeken láthatóan. Ezt követően bírói felhívásra 2017. április 8. napján D. A. szakértő szakvélemény kiegészítést terjesztett elő, ebben ad1. válasz címszó alatt úgy nyilatkozott, hogy az NFM rendelet 1. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kisfeszültségű csatlakozásnak megfelelően van kialakítva az ellátás. Az ad2. válasz címszó alatt arról nyilatkozott, hogy a csatlakozási pontok szokásos kisfeszültségű csatlakozásoknak tekinthetők. D. A. szakértő tárgyaláson történő meghallgatásán mind az alap-, mind a kiegészítő szakértői véleménybe ütközően, továbbá a fennmaradó öt csatlakozási pont meghatározása nélkül már azt az állítást tette, hogy a csatlakozási pont a transzformátor állomás szekunder kapcsain található.
- [35] Előbbiekkal ellentétben Á. Z. igazságügyi szakértő a szakvéleményében és a meghallgatása során is a helyszíni tényadatok ismeretében a ... fogyasztási hely azonosító számú felhasználási hely kivételével a csatlakozási pontokat a további hat felhasználási hely esetében a felperes tulajdonában álló fogyasztásmérő berendezések elmenő kapcsain határozta meg. Mindezekből következően a törvényszék jogkérdésben téves megállapításokat tett, jogsértő módon a szabványban foglaltaknak tulajdonított jelentőséget a VET-ben foglaltakkal ellentétben és a megismételt eljárásban kirendelt Á. Z. szakértő által adott szakvélemény értelmezése körében műszaki szakkérdésekben foglalt állást. A törvényszék ítéleti indokolásával szemben Á. Z. igazságügyi szakértő szakvéleménye és a szóbeli meghallgatása során tett nyilatkozatai nem tekinthetők hiányosnak, homályosnak és önellentmondás sem állapítható meg.
- [36] Másodlagos fellebbezési kérelme szerint Á. Z. szakvéleménye nem lett volna mellőzhető, ezért arra az esetre, ha a Kúria úgy ítélné meg, hogy az alapperben és a megismételt eljárásban kirendelt szakértők szakvéleményei közötti eltérés a szakértők együttes meghallgatását indokolná, és a további szakértői vizsgálat szétfeszítené a másodfokú eljárás kereteit, úgy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Ez esetre a felperes előadta, hogy az rPp. 182. § (3) bekezdése alapján a törvényszéknek meg kellett volna kísérelnie a két szakvélemény közötti ellentmondás feloldását, akár a szakértők egy időben történő meghallgatásával, illetve szembesítésével, melyre nem került sor. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság Á. Z. szakvéleményét indokolatlanul mellőzve D. A. szakértő ellentmondásos és hiányos szakvéleményére alapította ítéletét.
- [37] Harmadlagos fellebbezési kérelmében továbbra is azt hangsúlyozta, hogy az alperes a VET 57. § és 159. § és a Ket. 121. § figyelmen kívül hagyásával hatáskörét meghaladó döntést hozott. Az elsőfokú ítéletnek a visszatérítésre vonatkozó megállapításával szemben a támadott közigazgatási

határozat nem tartalmaz még csak utalást sem a visszatérítésre, egyedi, konkrét tarifát tartalmazó számla kiállításra kötelez.

- [38] A fellebbezésre az alperes ellenkérelmet terjesztett elő, melyben az elsőfokú ítéletet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a helyesen és megfelelő részletességgel megállapított tényállásból helytálló jogi következtetést vont le, nem vonta el a szakértői kompetenciába tartozó döntés jogát, csupán értékelte a szakértői véleményeket, mint a bizonyítás egyik eszközét és helyesen értelmezte a vonatkozó jogszabályokat, beleértve a releváns szabványt is, mely a felperes állításával ellentétben nem jelenti a VET szabályaiba ütköző, vagy azt leszűkítő jogértelmezést. Az alperes úgy vélte, hogy az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a szakértői véleményeken túl a bizonyítékok mérlegelésénél figyelmen kívül nem hagyható tényeket vett számba, úgy, mint a felperes önmagának ellentmondó nyilatkozatait a csatlakozási pontot illetően, valamint a KÖF/KIF jogosultság megállapítása érdekében a helyszíni vizsgálatra kiküldött képviselőjének a műszaki felülvizsgálati lapon feltüntetett bejegyzés szerinti nyilatkozatát, illetve a hivatkozott alapító okirati rendelkezéseket a tulajdoni viszonyokat illetően. A felperes nem tudta cáfolni, sőt, a 2019. december 10-én kelt levelében megerősítette, hogy a kábelhálózat nem közcélú, tehát a társasházon belül nincs közcélú vezeték, így a csatlakozási pont tekintetében nincs jelentősége annak, hogy az egyes fogyasztásmérők hol helyezkednek el, ugyanis azok a társasházi tulajdonú kábelben kerültek elhelyezésre. Az elsőfokú bíróság helyesen vezette le a vonatkozó szabvány és a VET releváns rendelkezéseinek értelmezését a megállapított tényhelyzetre figyelemmel.
- [39] Az alperes álláspontja szerint a szakértői vélemények értékelése során is helyesen járt el a bíróság, okszerű magyarázatát adta annak, hogy miért nem vette figyelembe a második szakértő egyértelműen ellentmondásos, homályos szakvéleményét. A felperest terhelő bizonyítási teher szempontjából az alperes hangsúlyozta, hogy a másodfokú bíróság az alapeljárásban meghozott elsőfokú ítéletet nem a szakértői vélemény miatt helyezte hatályon kívül és kötelezte az alapperben eljáró bíróságot új eljárás lefolytatására, hanem eljárási hiba folytán. Á. Z. szakértő szakvéleményének ellentmondásossága, homályossága körében hivatkozott arra, hogy a 2019. június 20. napján megtartott tárgyaláson ellentmondásosan nyilatkozott a csatlakozási pontról, valamint a 6. számú előkészítő iratban részletesen felsorolt kérdésekre is. Ezek az ellentmondások a csatlakozási pontok (egy pont vagy több pont), az összekötő hálózat, a közcélú hálózat tulajdonjoga és minősítése tekintetében megkérdőjelezték a szakvélemény hitelességét. Úgy vélte, hogy a szakértők együttes meghallgatására irányuló felperesi indítvány, ennek alapján az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása indokolatlan, mivel rendelkezésre áll a műszaki kérdés vonatkozásában egyértelmű szakvélemény.
- [40] Kiemelte továbbá, hogy a perbeli határozat meghozatalára a VET 57. § (5), valamint annak (4) bekezdése alapján hatásköre fennállt, a felperes jogszabálysértést valósított meg, amikor a társasház csatlakozását nem a jogszabályban foglaltak szerint minősítette, mely jogszabálysértő minősítés következménye a felhasználó vonatkozásában visszatérítési kötelezettséget keletkeztetett.
- [41] Az alperesi beavatkozó fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [42] A fellebbezés az alábbiak szerint alaptalan.
- [43] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét az rPp. 253. § (3) bekezdése szerint a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül. A másodfokú bírósági eljárásban a felülbírálat tárgya a fellebbezéssel támadott bírósági ítélet, ezért a másodfokú bíróság a fellebbezés keretei

között azt vizsgálja, hogy az elsőfokú bíróság megsértette-e a fellebbezésben megjelölt jogszabályi rendelkezéseket.

- [44] Az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott arra, hogy a panasz elbírálása során önálló bizonyítási eljárás lefolytatása iránti kötelezettsége az alperesnek nem volt. Ilyen tartalmú rendelkezést a VET nem tartalmaz. Az alperes azon adatok alapján dönt, amit a felhívásra, vagy adott esetben ettől függetlenül is a rendelkezésére bocsátanak. Az alperes tehát a beavatkozó panaszának keretei között a panasz alapjául szolgáló eljárás jogszerűségét vizsgálja. A panaszeljárás során az alperes nem folytat bizonyítást a felek helyett, nem feladata a hiányzó bizonyítékok beszerzése vagy a meglévők kiegészítése. A bíróságnak a közigazgatási perben azonban - a kereseti kérelem keretei között - vizsgálnia kellett az alperesi határozat jogszerűségét, figyelemmel az rPp. 339/A. §-ban foglalt kritériumokra (Kf.III.37.321/2019/2.).
- [45] Az elsőfokú bíróság a tisztességes eljárás elvéből következően a perben a felperesnek lehetőséget biztosított arra, hogy állítását bizonyítsa. Ennek megfelelően az elsőfokú bíróság a perben szakértői bizonyítást folytatott le, két igazságügyi szakértő is kirendelésre került az rPp. 177. § (1) bekezdése és 181. § (3) bekezdése alapján. A felperes álláspontjával szemben a bíróság nem szakkérdésben, kompetencia nélkül foglalt állást, hanem az rPp. 206. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségének tett eleget a bizonyítékok értékelésével, mivel a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik az egyes szakértői vélemények értékelése, melyről az ítélet indokolásában részletesen számot kellett adnia.
- [46] A következőes bírói gyakorlat az rPp. 206. § (1) bekezdésén alapuló jogszabálysértést akkor állapítja meg, ha az ítéletben megállapított tényállás iratellenes és az ítélet nyilvánvalóan okszerűtlen következtetéseket tartalmaz.
- [47] Az rPp. 182. § (3) bekezdése kifejezetten rendelkezik arról, hogy ha a szakvélemény homályos, hiányos, önmagával vagy más szakértő véleményével, illetve a bizonyított tényekkel ellentétben állónak látszik, vagy helyességéhez egyébként nyomatékos kétség fér, a szakértő köteles a bíróság felhívására a szükséges felvilágosítást megadni. A fél erre irányuló indítványa alapján a bíróság más szakértőt rendelhet ki. E jogszabályhely értelmében tehát, amennyiben a bíróság az elkészített szakvéleményről azt állapítja meg, hogy az valamilyen, akár az rPp.-ben is felsorolt hibában szenved, meg kell kísérelnie azt az eljáró szakértővel kijavíttatni. Ennek megfelelően az elsőfokú bíróság D. A. szakértőt az észrevételek tükrében a szakvélemény aggályosságának eloszlatása céljából a szükséges felvilágosítások megadása érdekében részletesen tárgyaláson meghallgatta, majd miután a szóbeli meghallgatásán a szakértő releváns kiegészítéseket adott elő, azokat megalapozottként értékelve először a keresetet elutasító ítéletet hozott. Csupán a másodfokú bíróság (más okból) hatályon kívül helyező végzését követően a felperes indítványára a megismételt eljárásban került sor másik szakértő kirendelésére.
- [48] Ezért a felperes az elsődleges fellebbezési kérelmében helytelenül érvelt, hogy az elsőfokú bíróság teljes mértékben figyelmen kívül hagyta, hogy az alapperben kirendelt D. A. szakértő szakvéleménye ellentmondásossága miatt került sor a megismételt eljárásban Á. Z. szakértő kirendelésére, és egy olyan bizonyítási eszközt fogadott el ítélete alapjául, amelyet korábban annak hibái, hiányosságai miatt alkalmatlan bizonyítási eszköznek értékelt.
- [49] Másrészt Á. Z. szakértő szakvéleménye tekintetében - a felperes elsődleges és másodlagos fellebbezési érvelésével szemben - az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az olyan hibában, ellentmondásban szenved, mely alkalmatlanná tette, hogy a döntése alapjául szolgáljon.
- [50] A Kúria mindenekelőtt rögzíti, hogy a felperes elsődleges fellebbezési kérelmének egyik lényegi elemét képezte az az érvelés, az elsőfokú bíróság a csatlakozási pont definíció tekintetében jogsértő módon a szabványban foglaltaknak tulajdonított jelentőséget, mely ugyanakkor a VET 3. § 5. pontjához képest a fogyasztásmérő berendezés, mint a csatlakozó berendezés tartozéka vonatkozásában szűkítő meghatározást tartalmaz, azonban a nemzeti szabványosításról szóló 1995.

évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Tv.) 5. § (3) bekezdése alapján a nemzeti szabvány nem lehet jogszabállyal ellentétes.

- [51] Mindazonáltal a Kúria rámutat, hogy a Tv. 6. § (2) bekezdése értelmében műszaki tartalmú jogszabály hivatkozhat olyan nemzeti szabványra, amelynek alkalmazását úgy kell tekinteni, hogy az adott jogszabály vonatkozó követelményei is teljesülnek. A szabvány kötelező alkalmazását az alperes a Vhr. 46. § (1) bekezdés d) pontjában foglaltak alapján az elosztó hálózathoz való hozzáférés együttműködési szabályaira vonatkozóan az ESZ 7.1.1.3.2. pontjára alapította, miszerint a mért és méretlen kisfeszültségű magánvezeték összekötő berendezés, csatlakozó berendezés felhasználó általi létesítése esetén is alkalmazni kell az MSZ 447:2009 előírásait. A Tv. 6. §-ához kapcsolódó indokolás azonban egyértelművé tette, hogy: „A nemzeti szabványosításnak a jogi szabályozáshoz kapcsolódó, azt kiegészítő szerepét jelzi, hogy lehetőség van a nemzeti szabvány kötelezővé tételére. Az állami szabályozás szempontjából kiemelt területeken (biztonságtechnika, környezet, egészség, környezet, fogyasztói érdekek védelme) jogszabály a szabvány kötelező alkalmazását elrendelheti. Jogszabály alatt értelemszerűen miniszteri rendelet is értendő”.
- [52] A Kúria kiemeli, hogy az alperes a VET 159. § (1) bekezdés 3. pontja alapján a villamosenergia-ellátással, a villamosenergia-ellátás biztonságának és a villamosenergia-piac hatékony működésének felügyeletével kapcsolatos feladatai körében jóváhagyja a villamosenergia-ellátási szabályzatokat, a szervezett villamosenergia-piaci szabályzatot, valamint azok módosítását, illetve e törvényben meghatározott esetekben hivatalból módosítja, vagy visszavonja azokat. Ily módon a villamosenergia-ellátási szabályzatok tárgykörét szabályozó feladata folytán az elosztói szabályzatban az elosztói hálózathoz való hozzáférés tekintetében felhívott MSZ 447:2009 szabvány előírásainak kötelező alkalmazását jogszabály csak közvetett formában, és nem közvetlenül, szűkített tárgykörben írta elő, így a szabvány előírásait csupán irányadónak kellett tekinteni. Emellett rá kell mutatni arra is, hogy az NFM rendelet 1. § (1) bekezdés értelmező rendelkezéseire vonatkozóan a (2) bekezdés azt írja elő, hogy az ott meg nem határozott fogalmakat a VET és annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabályok rendelkezései szerint kell értelmezni, azonban az NFM. rendelet 1. § (1) bekezdés c) pont kifejezetten meghatározta, mit tekint KÖF/KIF csatlakozásnak.
- [53] A beavatkozóknak a felpereshez előterjesztett kérelme (2012. július 23.) idején alkalmazandó NFM rendelet 1. § (1) bekezdés c) pontja az MSZ 447:2009 szabványhoz képest lényegében azonosan határozta meg e csatlakozási pontot, mert amíg a szabvány 1.3. pontja szerint a csatlakozási pont a villamosmű és az összekötő berendezés közötti határpont, és ebből a szempontból figyelmen kívül marad a fogyasztásmérő berendezés és tartozékai (időprogram kapcsoló), addig az NFM rendelet 1.§ (1) bekezdés c) pontja a csatlakozási pontot a közép/kisfeszültségű transzformátor kapcsain, vagy a kapcsokról közvetlenül ellátott kisfeszültségű kapcsoló vagy elosztó berendezésben, vagy technikai okból a közép/kisfeszültségű transzformátorállomás közvetlen közelében lévő fogyasztásmérő szekrényben jelöli. A 2011. december 31-ig hatályos GKM rendelet 1. § (1) bekezdés d) pontja előbbiektől részben eltérően úgy határozta meg, hogy az ...-ot meg nem haladó névleges feszültségű csatlakozási pont a közép/kisfeszültségű transzformátor kapcsán, vagy a kapcsokról közvetlenül ellátott kisfeszültségű kapcsoló vagy elosztó berendezésben található. Mindezekből az elsőfokú bíróság helytállóan vezette le, hogy D. A. szakértő a csatlakozási pontot tévesen az NFM rendelet 1. § (1) bekezdés b) pontja szerint minősítette, de a csatlakozási pont műszaki leírása az NFM rendelet 1. § (1) bekezdés c) pontjának felel meg, KÖF/KIF csatlakozásnak minősíthető, ha a csatlakozási pont a transzformátortól megtáplált elosztóban van. Mindezt alátámasztotta a szakvélemény mellékletét képező fotó is, amelyre a másodfokú tárgyaláson az alperes külön is utalt. E bizonyított műszaki tény alapján a csatlakozási pont a transzformátorról

megtáplált elosztó, amely KÖF/KIF csatlakozási pontnak tekinthető, így a csatlakozási pont tekintetében nincs jelentősége annak, hogy az egyes fogyasztásmérők hol helyezkednek el.

- [54] A felperes az elsődleges fellebbezési kérelmében tévesen hivatkozott arra, hogy az MSZ 447:2009 szabvány 1.3. pontja a csatlakozási pont definíciója körében a VET 3. § 5. pontjához képest szűkítő megfogalmazást alkalmaz; miként D. A. szakértő egyértelműen rámutatott a szakvéleménye első válaszában, e szabvány a csatlakozási pontot a villamosmű és az összekötő berendezés közötti határpontnak tekinti, tehát ebből a szempontból figyelmen kívül hagyja a fogyasztásmérő berendezést és tartozékait (időprogram kapcsoló).
- [55] A VET 3. § 5. pontja szerint a csatlakozási pont a villamosművek, a villamosmű és a felhasználói berendezés, továbbá a villamosmű, a magánvezeték, a termelői vezeték, illetve közvetlen vezeték tulajdoni határa. A VET szerinti csatlakozási pont definíció jelentőséget tulajdonít a szolgáltatási és tulajdoni határnak. Azonban a hét felhasználási hely vonatkozásában nem a VET szerinti csatlakozási pontot kellett meghatározni, hanem a kedvezményes KÖF/KIF csatlakozás szerinti tarifába történő átsoroláshoz az NFM rendelet alkalmazásában az 1.§ (1) bekezdés c) pontnak megfelelő csatlakozási pontot. A beavatkozó 2012. július 23-án felpereshez előterjesztett kérelme idején alkalmazandó, a 2012. január 1-jétől hatályos NFM rendelet 1. § (1) bekezdés c) pontja alkalmazásában pedig közép/kisfeszültségű csatlakozás az a csatlakozás, amelyiknél az ...-ot meg nem haladó névleges feszültségű csatlakozási pont a közép/kisfeszültségű transzformátor kapcsain, vagy a kapcsokról közvetlenül ellátott kisfeszültségű kapcsoló- vagy elosztóberendezésben, vagy technikai okból a közép/kisfeszültségű transzformátorállomás közvetlen közelében lévő fogyasztásmérő szekrényben található, valamint minden közvilágítási célú vételezés érdekében történt csatlakozás.
- [56] D. A. szakértő a szakvéleményében a csatlakozási pontot az NFM rendelet és a szabvány alapján határozta meg, azonban megállapította, hogy hálózati veszteség lép fel a ... út ...-es épületnél mintegy 2 méteres szakaszon, valamint a ... út ...-es épület csatlakozási pontjáig mintegy 60 méteres szakaszon.
- [57] Az alperes által vizsgált és az elsőfokú bíróság által is az elévülési idő függvényében relevánsnak tartott 2011. december 31-ig hatályban volt GKM rendelet 1. § (1) bekezdés d) pontja alkalmazásában közép/kisfeszültségű transzformátorhoz történő csatlakozás az a csatlakozás, amelyiknél az ...-ot meg nem haladó névleges feszültségű csatlakozási pont a közép/kisfeszültségű transzformátor kapcsain, vagy a kapcsokról közvetlenül ellátott kisfeszültségű kapcsoló- vagy elosztóberendezésben található, tehát voltaképpen a korábbi GKM rendelet az NFM rendelettel azonos módon szabályozott.
- [58] Az alperes a határozatában arra a megállapításra jutott, (határozat 9. oldal 4. bekezdés), hogy a csatlakozási pont a kapcsokról közvetlenül ellátott kisfeszültségű kapcsoló- vagy elosztó berendezésben található. Ezzel megegyező megállapítást tett D. A. szakértő. Á. Z. szakértő szakvéleménye ettől eltérően a csatlakozások tekintetében a transzformátorállomástól való távolságot rögzítette. Itt fontos hangsúlyozni azt is, hogy az alperes perbeli álláspontjával összhangban egy társasház esetében a szabvány, az NFM rendelet, a GKM rendelet alapján csak egy csatlakozási pont lehet, Á. Z. szakértő azonban az egyes felhasználói berendezésekhez kapcsolódóan több csatlakozási pontot azonosított, így csatlakozási pontonként (a perbeli esetben hét csatlakozási pont) vizsgálta a KÖF/KIF tarifára alkalmassághoz az egyes fogyasztásmérőket, mely hibás értelmezés volt, mivel a társasházon belül nincs közcélú vezeték, a KÖF/KIF csatlakozási pont kapcsán ezért nincs jelentősége annak, hogy az egyes fogyasztásmérők hol helyezkednek el.

- [59] Az elsőfokú bíróság az előbbiekre tekintettel okszerűen, logikai hibától mentesen, jogszerű mérlegeléssel értékelte a perben beszerzett szakvéleményeket. D. A. szakértő alap- és kiegészítő szakvéleménye utáni tárgyaláson történő meghallgatásán nyilatkozott az NFM rendeletnek megfelelő KÖF/KIF csatlakozás műszaki kialakításról (transzformátorról megáplált elosztóberendezés), Á. Z. szakértő szakvéleménye ellenben tévesen minden felhasználási helyre vonatkozóan vizsgálódott, mely szakvélemény ellentmondásosságát az elsőfokú bíróság részletesen alátámasztotta.
- [60] Az elsőfokú bíróság a szakértőt kirendelő végzéseiben az rPp. 3.§-nak megfelelően tájékoztatási kötelezettségének eleget tett. Mindkét kirendelt szakértő megkapta a bíróságtól a tájékoztatást, amely szerint a panasz eljárás során hozott alperesi határozat egy csatlakozási pontként kezeli a társasházi csatlakozási pontot és az egyes felhasználói helyek saját csatlakozási pontjait. Ezzel szemben a felperesi álláspont az, hogy az egyes felhasználási helyek csatlakozási pontja az egyes felhasználási helyeken (és nem a társasházi elosztóban) felszerelt mérők elmenő kapcsainál találhatóak, amelyek így a felperes által üzemeltetett transzformátor, áramkör kapcsoló és csatlakozó vezetékek után vannak. E - jogvita lényegét érintő - kérdés ismeretében alkották meg a szakértők a csatlakozási pont műszaki megítélése tekintetében szakvéleményeiket. A Kúria rámutat, hogy műszaki kérdés megítélése kapcsán Á. Z. szakértő véleménye a szabvány, az NFM rendelet, a GKM rendelet előírásait figyelmen kívül hagyta, továbbá a szakvélemény 7. és 8. oldalán kifogásolt, a tulajdoni határ tekintetében tett téves megállapításai relevanciával nem bírtak.
- [61] Mindezek alapján a Kúria az elsődleges fellebbezési kérelem alaptalanságát állapította meg.
- [62] Mivel a szakvélemények közötti ellentmondást az elsőfokú bíróság megfelelő részletességgel tisztázta és feloldotta, ítélete indokolásában a szakvélemények értékeléséről, mérlegeléséről számot adott, a másodlagos fellebbezési kérelem alapossága fel sem merülhetett.
- [63] A harmadlagos fellebbezési kérelem kapcsán az alperesi hatáskör túllépése - a VET 57. § (4) és (5) bekezdésben foglaltakra tekintettel - nem merült fel.
- [64] A fentiek alapján a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét az rPp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Záró rész

- [65] A Kúria a fellebbezést az rPp. 243. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.
- [66] A felperes fellebbezése nem vezetett sikerre, ezért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 99/Q. §-ra figyelemmel alkalmazandó 39. § (3) bekezdés d) pontja és 46. § (1) bekezdése szerinti mértékű fellebbezési illetéket köteles megfizetni.
- [...] Az alperes és a beavatkozó részére a kifejtett munka arányában megállapított másodfokú perköltséget a felperesnek az rPp. 78. § (1) és (2) bekezdései, 83. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5) és (6) bekezdése alapján kell megfizetnie.
- [68] A Kúria határozata ellen a fellebbezést az rPp. 233. § (1) bekezdése, a felülvizsgálatot az rPp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. január 12.

dr. Márton Gizella s.k..
 Drávecz Margit Gyöngyvér
 s.k.. Nagy Szabolcs s.k..
 a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő